TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cửu Long JOC: Hành trình 25 năm chinh phục “sư tử” ngoài biển khơi

09:10 22/09/2023

Sở hữu thành tích sản xuất, kinh doanh cực kỳ ấn tượng, nhưng ít ai biết, Công ty Liên doanh Điều hành Cửu Long (Cửu Long JOC – thuộc Tập đoàn Dầu khí Việt Nam) hiện là nhà điều hành dầu khí có sản lượng khai thác lớn thứ 2 tại Việt Nam. Sau 25 năm hoạt động, chỉ với bộ máy hơn 300 nhân sự, công ty liên doanh này đã mang về cho ngân sách nhà nước hơn 13 tỷ USD.

Cánh cửa mở trong thời kỳ đổi mới

Cửu Long JOC là một trong những công ty liên doanh điều hành với nước ngoài đầu tiên của ngành Dầu khí Việt Nam, được hình thành trong thời kỳ đổi mới và mở cửa, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển hoạt động dầu khí tại các vùng nước sâu, xa bờ và khu vực có điều kiện địa lý, địa chất, kinh tế, kỹ thuật đặc biệt khó khăn. Lịch sử ngành Dầu khí Việt Nam còn ghi lại, trong giai đoạn này, Nhà nước Việt Nam vẫn chưa có quy định pháp lý về hình thức liên doanh mới.

Để sớm ký hợp đồng liên doanh tại Lô 15-1, Thủ tướng Chính phủ đã yêu cầu Bộ Kế hoạch và Đầu tư ban hành thông tư hướng dẫn việc thành lập công ty liên doanh trong lĩnh vực thăm dò và khai thác dầu khí, trên cơ sở vận dụng linh hoạt Luật Đầu tư nước ngoài tại Việt Nam và Luật Dầu khí. Thông tư ra đời năm 1998 đã tạo cơ sở cho việc thành lập Cửu Long JOC với sự tham gia của 5 đối tác khác nhau gồm PVSC - nay là PVEP (Việt Nam), Conoco Limited (Hoa Kỳ), Pedco và SK (Hàn Quốc) và Geopetrol (Pháp). Đây cũng là minh chứng cho vai trò quan trọng của Cửu Long JOC cũng như tầm nhìn chiến lược của lãnh đạo Đảng, Nhà nước đối với sự phát triển của ngành Dầu khí Việt Nam trong thời kỳ mở cửa và hội nhập.

Mỏ Sư Tử Đen được phát hiện năm 2000, công bố thương mại vào ngày 8/8/2001 và cho dòng dầu đầu tiên vào 29/10/2003.

Mỏ Sư Tử Đen - Đông Bắc, một phần của mỏ Sư Tử Đen tiếp tục được Cửu Long JOC đưa vào khai thác tháng 4/2010.

Mỏ Sư Tử Vàng được phát hiện vào ngày 23/10/2001, đưa vào khai thác từ ngày 14/10/2008.

Các mỏ Sư Tử Vàng Đông Bắc và Sư Tử Vàng Tây Nam lần lượt đón dòng dầu đầu tiên vào tháng 11/2013 và tháng 9/2014.

Mỏ Sư Tử Nâu được phát hiện vào tháng 9/2005 và chính thức cho dòng dầu đầu tiên vào tháng 9/2014.

Mỏ khí Sư Tử Trắng được phát hiện vào ngày 19/11/2003. Tháng 11/2016, mỏ Sư Tử Trắng bắt đầu đi vào khai thác giai đoạn 1. Tiếp theo đó vào tháng 6/2021, mỏ Sư Tử Trắng ghi nhận cột mốc mới giai đoạn 2A, đón nhận dòng khí đầu tiên.

Cụm giàn Sư Tử Trắng

Với hàng loạt mỏ được phát hiện và đưa vào phát triển khai thác liên tục, Cửu Long JOC trở thành nhà khai thác dầu lớn thứ 2 tại Việt Nam với các cột mốc sản lượng: 100 triệu thùng vào tháng 12/2007, 200 triệu thùng vào tháng 3/2011, 300 triệu thùng vào tháng 6/2016, 350 triệu thùng vào năm 2019, đạt 400 triệu thùng dầu vào ngày 11/11/2022.

Sau 25 năm hình thành, phát triển, Cửu Long JOC đã vươn lên trở thành một trong những đơn vị hàng đầu tại Việt Nam hoạt động trong lĩnh vực tìm kiếm, thăm dò và khai thác dầu khí, đứng thứ 2 về sản lượng khai thác của Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (Petrovietnam) với tổng sản lượng khai thác 410 triệu thùng dầu, xấp xỉ 600 tỷ bộ khối khí, tổng doanh thu 29,3 tỷ USD, đóng góp cho ngân sách nhà nước 13,1 tỷ USD, trên tổng mức đầu tư 7,7 tỷ USD.

Trưởng thành cùng sự phát triển của Petrovietnam

Một trong những điểm nhấn không thể không kể đến của Cửu Long JOC chính là phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong nước.

Ngay từ những tháng ngày đầu tiên thành lập liên doanh, lãnh đạo phía Việt Nam trong Cửu Long JOC đã ý thức, nỗ lực không ngừng trong việc tổ chức, động viên cán bộ công nhân viên Việt Nam chủ động học hỏi từ các chuyên gia nước ngoài, từng bước vươn lên làm chủ khoa học kỹ thuật tiên tiến.

Từng thế hệ lãnh đạo Cửu Long JOC cũng đã mạnh dạn phát huy đội ngũ nhân viên Việt Nam có trình độ và năng lực, nâng dần tỉ lệ người Việt Nam trong hoạt động điều hành sản xuất và phát triển mỏ, trưởng thành qua từng dự án.

Khởi đầu chỉ với 31 cán bộ nhân viên với 1/3 nhân sự là các chuyên gia nước ngoài, sau 25 năm, tổng số cán bộ nhân viên, kỹ sư, lao động thuộc Cửu Long JOC dao động trên 350 người. Đặc biệt, đến nay, số lượng cán bộ, kỹ sư người Việt đã chiếm đến hơn 94%. Nếu như trước đây, các dự án phát triển mỏ Sư Tử Đen, Sư Tử Vàng và Sư Tử Đen Đông Bắc có tới 98 - 99% là người nước ngoài, từ năm 2010 trở đi, dự án phát triển mỏ Sư Tử Trắng đã nâng tỉ lệ người Việt Nam lên 38%, tiếp đó là dự án phát triển mỏ Sư Tử Nâu là 51% và đến dự án phát triển mỏ Sư Tử Vàng Đông Bắc (SV-15X, SV 16X) là 80%.

Đến nay, toàn bộ đội ngũ vận hành trên các công trình biển của Cửu Long JOC đã đạt tỉ lệ 100% là người Việt Nam; thể hiện bước phát triển vượt bậc về trình độ kỹ thuật cũng như bề dày kinh nghiệm của đội ngũ kỹ sư, chuyên gia đủ khả năng đảm nhiệm hầu hết các lĩnh vực trong vận hành và quản lý khai thác các cụm mỏ theo tiêu chuẩn quốc tế.

Lễ đón dòng khí đầu tiên Giai đoạn 2A - Mỏ Sư Tử Trắng

Dưới sự quan tâm và chỉ đạo sát sao từ PVEP và Petrovietnam, trong hành trình 25 năm xây dựng và phát triển, tập thể lao động quốc tế Cửu Long JOC đã không ngừng nỗ lực phấn đấu với liên tiếp nhiều dự án phát triển mỏ được thực hiện. Hiện Cửu Long JOC đã sở hữu 9 giàn khai thác dầu khí, trong đó có một giàn công nghệ trung tâm và một tàu chứa và xử lý dầu thô FPSO (Floating Production, Storage and Offloading) và hàng loạt các tuyến ống kết nối nội mỏ, với tổng vốn đầu tư hàng tỷ USD. Sản lượng dầu khai thác trung bình hiện nay của toàn Lô 15-1 khoảng 38.000 – 40.000 thùng dầu/ngày, góp phần đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia, mang lại hiệu quả kinh tế to lớn cho đất nước.

Cũng chính vì vậy, trong những năm trở lại đây, khi ngành Dầu khí đang phải trải qua một giai đoạn khó khăn chưa từng có, hoạt động của các đơn vị khâu đầu luôn được lãnh đạo Petrovietnam theo dõi sát sao, Cửu Long JOC cũng là đơn vị cấp 3 duy nhất trong Tập đoàn được Tổng Giám đốc Lê Mạnh Hùng trực tiếp đến làm việc, định kỳ 6 tháng một lần trong suốt các năm vừa qua, trao đổi, rà soát, đề ra hàng loạt các giải pháp tháo gỡ khó khăn, tập trung vào mục tiêu hoàn thành kế hoạch quản trị Tập đoàn giao và lớn hơn là các mục tiêu trung và dài hạn.

Đặc biệt trong những năm khốc liệt do đại dịch Covid-19, cùng đà suy giảm sản lượng tự nhiên lớn tại các mỏ và hạn chế đầu tư do Hợp đồng chia sản phẩm (Hợp đồng PSC) sắp hết hạn, lãnh đạo Petrovietnam đã định hướng cho đơn vị hàng loạt các giải pháp quản trị biến động, quản lý điều hành, duy trì sản xuất an toàn, hiệu quả, thời gian vận hành khai thác uptime cao, tối ưu kế hoạch bảo

dưỡng sửa chữa, đảm bảo cung cấp năng lượng cho mỏ, cũng như các giải pháp kỹ thuật duy trì sản lượng khai thác dầu khí, đánh giá các cơ hội gia tăng sản lượng trong tương lai với các đối tượng mới tiềm năng.

Dưới sự quan tâm chỉ đạo sâu sát của lãnh đạo Petrovietnam, cùng sự nỗ lực, đồng lòng vượt khó của tập thể lao động quốc tế trong liên doanh, Cửu Long JOC đã lần lượt hiện thực hóa mục tiêu tăng trưởng hàng năm ngay cả trong thời kỳ cam go nhất lịch sử ngành Dầu khí.

Nếu như năm 2020, sản lượng khai thác dầu của Cửu Long JOC đạt hơn 13,65 triệu thùng, đạt 109,8% kế hoạch và xuất bán là gần 11 tỷ bộ khối khí. Đến năm 2021, trước muôn vàn thách thức về giá dầu giảm sâu và khó phục hồi trong thời gian dài cùng với đại dịch Covid-19 bùng phát toàn cầu, Cửu Long JOC đã nỗ lực đạt kết quả vận hành an toàn tuyệt đối, khai thác hơn 13,3 triệu thùng dầu, đạt 102% kế hoạch, xuất bán an toàn hơn 11 tỷ bộ khối khí. Điểm sáng trong năm 2021 còn là sự kiện đón dòng khí đầu tiên từ Dự án Sư Tử Trắng giai đoạn 2A, góp phần quan trọng trong bảo đảm an ninh năng lượng quốc gia, ổn định kinh tế vĩ mô, đóng góp nguồn thu lớn cho ngân sách nhà nước.

Năm 2022, Cửu Long JOC đã hoàn thành xuất sắc chiến dịch khoan, khai thác hơn 13,86 triệu thùng dầu, vượt kế hoạch 105% và xuất bán an toàn hơn 19,1 tỷ bộ khối khí. Ngày 11/11/2022, ghi nhận một cột mốc lịch sử của Cửu Long JOC, khi đơn vị đã cán mốc sản lượng 400 triệu thùng dầu được khai thác tại cụm mỏ Sư Tử. Đây là một mốc lịch sử mang ý nghĩa to lớn cả về kinh tế, xã hội, đưa Cửu Long JOC trở thành nhà điều hành dầu khí thứ 2 tại Việt Nam đạt mốc sản lượng này. Sự kiện này không những có ý nghĩa quan trọng với Petrovietnam, PVEP và các đối tác nước ngoài, mà còn đánh dấu hành trình 25 năm lao động bền bỉ, nỗ lực, đầy tự hào của các thế hệ lãnh đạo và người lao động tại Cửu Long JOC.

Dự kiến, đến hết năm 2023, Cửu Long JOC nỗ lực đạt sản lượng 12,54 triệu thùng dầu so với mục tiêu Ủy ban quản lý Lô 15-1 giao cho là 12 triệu thùng dầu.

Tổng giám đốc Petrovietnam Lê Mạnh Hùng định hướng giải pháp nâng cao sản lượng Cửu Long JOC

Tổng Giám đốc Petrovietnam Lê Mạnh Hùng nhấn mạnh, Lô 15-1 là một trong những lá cờ đầu trong hoạt động khai thác dầu khí ở Việt Nam, mang lại lợi ích cho các bên tham gia, đóng góp đáng kể vào nguồn thu ngân sách, góp phần đảm bảo an ninh kinh tế, an ninh năng lượng quốc gia.

Các đối tác nước ngoài tại Lô 15-1 cũng khẳng định, Cửu Long JOC là biểu tượng của sự hợp tác thành công trên con đường phát triển chung; đồng thời hy vọng liên doanh sẽ tiếp nối thành công, vững vàng trên chặng đường mới của Dự án Lô 15-1, bảo đảm lợi ích lâu dài giữa các bên.

"Chìa khóa" quyết định tương lai

Do Hợp đồng PSC Lô 15-1 sẽ kết thúc vào tháng 9/2025, dẫn đến những hạn chế trong công tác đầu tư phát triển khai thác. Vì vậy, để đạt được mục tiêu sản lượng của năm 2023, cũng như các năm tiếp theo của Cửu Long JOC hết sức khó khăn.

Để hiện thực hóa mục tiêu trung và dài hạn, điều kiện tiên quyết là Cửu Long JOC phải có “chiếc áo mới”: Hợp đồng PSC. Hợp đồng PSC là cơ sở pháp lý hết sức quan trọng, là chìa khóa thành công cho tất cả các hoạt động của Cửu Long JOC. Do đó, với sự hỗ trợ đồng hành của lãnh đạo Petrovietnam và các đối tác, Cửu Long JOC kỳ vọng các cơ quan chức năng sẽ sớm xem xét, phê duyệt để Cửu Long JOC có thể hiện thực hóa mục tiêu có Hợp đồng PSC mới trong năm 2023, qua đó mở ra những triển vọng, cơ hội mới để duy trì, gia tăng sản lượng khai thác, đạt được các mục tiêu đặt ra.

Về kế hoạch phát triển trung hạn và dài hạn, ông Lê Đắc Hóa – Tổng Giám đốc Cửu Long JOC cho biết, trước mắt, cần tập trung phát triển mỏ Sư Tử Trắng pha 2B. Đây là nhiệm vụ trọng tâm cốt lõi. Việc phát triển dự án này không chỉ giúp đơn vị nâng cao sản lượng khai thác cả dầu và khí, mà còn giải quyết bài toán thiếu hụt khí trong tương lai gần; tạo ra chuỗi giá trị cho khâu sau như khí, điện, đạm và dịch vụ của Petrovietnam.

Với những kết quả đạt được qua 25 năm hoạt động, Lô 15-1 đã có những đóng góp quan trọng vào sản lượng khai thác dầu khí chung của PVEP, Petrovietnam.

Bằng hiệu quả của dự án, cùng với Luật Dầu khí 2022 có hiệu lực từ ngày 1/7/2023, hy vọng, dự án sẽ sớm có Hợp đồng PSC mới, để tiếp tục phát huy hiệu quả, đem lại lợi ích lâu dài cho đất nước cũng như các bên tham gia dự án, đồng thời góp phần bảo vệ chủ quyền vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam.

Trần Mạnh